

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Підпис

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технологія оздоблення виробів із деревини

Назва дисципліни

Призначення Робочої програми

Для освітніх програм різних спеціальностей

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Мова навчання

Українська

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

4

Статус дисципліни

Вибіркова

Факультет

Гуманітарно-педагогічний

Кафедра

Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма здобуття освіти	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
	Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	4	120	50	16		34		70			+	
З	4	120	12	6	-	6	-	108	-	-	+	-

Робоча програма складена

канд. пед. наук, доц. Олександр ЛІВШУН

Схвалена на засіданні кафедри Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва
Протокол від 29.08.2025 р. № 1.

Зав. кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Олена САМБОРСЬКА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2 Пояснювальна записка

Дисципліна «Технологія оздоблення виробів із деревини» виносить на засвоєння теоретичні та практичні аспекти естетичного оформлення художнього твору (виробу) із деревини, особливості історичного розвитку художнього оздоблення виробів із деревини, композиційні особливості формотворення, технологією оздоблення і декорування сучасних художніх виробів з деревини і має вагоме освітньо-виховне значення у становленні особистості майбутнього фахівця деревообробного мистецтва, та його готовності до подальшої професійної діяльності. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять з використанням методів візуалізації, бесід, майстер класів, практичних занять з використанням різного роду приладдя, матеріалів та інструментів.

Мета дисципліни. Оволодіння майбутніми фахівцями теоретичними знань з технології оздоблення виробів із деревини та практичними навиками естетичного оформлення художнього твору (виробу) із деревини використання сучасних технік та технологій художнього оздоблення виробів.

Завдання дисципліни. Надати студентам уявлення про основні види художнього оздоблення виробів із деревини. Технологію художнього оздоблення творів декоративного мистецтва з використанням різноманітних технік художньої обробки деревини.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат з фаху; виконувати художнє оздоблення творів /виробів декоративного мистецтва з використанням різноманітних технік художньої обробки деревини; визначати та розрізняти види художнього оздоблення деревини; володіти техніками та прийомами виконання та декорування художніх творів (виробів) з деревини; знати технологічну послідовність оздоблення художніх творів (виробів) з деревини; уміти творчо використовувати деревні матеріали, користуватися інструментами та приладдям, що призначені для оздоблення виробів із деревини та деревних матеріалів; переносити отримані знання на практику власної художньо-творчої діяльності.

3 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин відведених на:					
	Денна форма:			Заочна форма:		
	лекції	практ. робот и	СРС	лекції	практ. робот и	СРС
Розділ 1. Теоретичні аспекти художнього оздоблення виробів з деревини	4	8	20	2	2	30
Розділ 2. Технології оздоблення виробів із деревини	12	26	50	4	4	78
Разом за семестр:	16	34	70	-	12	108

4 Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу

№ з/п	Тема лекції, її анотація, література	Кіл-ть годин
I Теоретичні аспекти художнього оздоблення виробів з деревини		
1	Історичні аспекти художнього оздоблення виробів із деревини. Художнє оздоблення як поєднання утилітарної та естетичної функцій. Деревина як художній матеріал. Зародження художнього оздоблення дерев'яних виробів. Українські традиції художнього оздоблення дерев'яних виробів. Сучасні тенденції художнього оздоблення деревини	2
2	Види оздоблення виробів із деревини, їх характеристика. Поняття та призначення оздоблення дерев'яних виробів. Прозоре та непрозоре оздоблення деревини. Функціональна, захисна та естетична роль оздоблення. Механічні види оздоблення. Художньо-декоративні техніки. Оздоблення поверхні покривними матеріалами. Сучасні та комбіновані види оздоблення. Поєднання традиційних і новітніх технологій, використання дизайнерських рішень.	2
II Технології оздоблення виробів із деревини		
4	Розпис по дереву та його характерні особливості. Розпис по дереву як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Поняття, призначення та роль у художньому оздобленні виробів. Матеріали та інструменти для розпису по дереву. Види фарб, ґрунтів, пензлів і підготовка дерев'яної поверхні. Основні техніки та прийоми розпису. Орнаментика та стилістичні особливості розпису. Рослинні, геометричні мотиви, символіка кольорів і форм. Українські традиції розпису по дереву. Характерні риси регіональних стилів (петриківський та самчиківський розпис, народні осередки).	2
5	Технологія випалювання (пірографія). Поняття пірографії, історія виникнення та сфери застосування (декор, мистецтво, дизайн). Матеріали та інструменти. Види пірографів, насадки, придатні матеріали (деревина, шкіра, фанера). Техніка та прийоми випалювання. Основні лінії, штрихування, тіні, регулювання температури.	2
6	Мозаїка по деревині. Визначення техніки, короткий історичний огляд, сфери використання. Матеріали та інструменти. Породи деревини, шпон, клейові матеріали, інструменти для різання та шліфування. Основні техніки виконання. Набірна мозаїка, інтарсія, маркетрі, особливості підбору кольору та текстури. Технологічний процес виготовлення виробу. Підготовка основи, складання візерунка, склеювання, оздоблення поверхні.	2
7	Художнє випилювання, та прорізне різьблення. Поняття художнього випилювання та прорізного різьблення, їх відмінності й спільні риси. Матеріали та інструменти. Види деревини, фанера, лобзики, різці, допоміжні інструменти. Основні прийоми та орнаментика. Техніка випилювання, елементи прорізного різьблення, українські традиційні орнаменти. Технологічна послідовність виконання виробу. Розробка ескізу, перенесення рисунка, виконання роботи, обробка країв.	2
8	Художня різьба по деревині та її декоративні особливості. Види художньої різьби, її роль у традиційній та сучасній культурі. Матеріали та інструменти для різьблення. Породи деревини, різці, стамески, допоміжні пристрої. Основні техніки художньої різьби. Плоска,	2

	рельєфна, об'ємна різьба, геометрична, контурна, характерні прийоми виконання. Декоративні особливості та орнаментика. Українські орнаменти, символіка, композиція та ритм. Використання в інтер'єрі й побуті, основи безпечної роботи.	
9	Особливості догляду та реставрації оздоблених дерев'яних виробів. Основні правила догляду за дерев'яними виробами. Умови зберігання, очищення, захист від вологи, світла та шкідників. Поширені дефекти та методи їх усунення. Тріщини, відколи, втрата кольору, пошкодження покриття. Основи реставраційних робіт. Принципи автентичності, добір матеріалів, етапи реставрації.	2
Разом за семестр		16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

1	Історичні аспекти художнього оздоблення виробів із деревини. Художнє оздоблення як поєднання утилітарної та естетичної функцій. Деревина як художній матеріал. Зародження художнього оздоблення дерев'яних виробів. Українські традиції художнього оздоблення дерев'яних виробів. Сучасні тенденції художнього оздоблення деревини	2
2	Художня різьба по деревині та її декоративні особливості. Види художньої різьби, її роль у традиційній та сучасній культурі. Матеріали та інструменти для різьблення. Породи деревини, різці, стамески, допоміжні пристрої. Основні техніки художньої різьби. Плоска, рельєфна, об'ємна різьба, геометрична, контурна, характерні прийоми виконання. Декоративні особливості та орнаментика. Українські орнаменти, символіка, композиція та ритм. Використання в інтер'єрі й побуті, основи безпечної роботи.	2
3	Особливості догляду та реставрації оздоблених дерев'яних виробів. Основні правила догляду за дерев'яними виробами. Умови зберігання, очищення, захист від вологи, світла та шкідників. Поширені дефекти та методи їх усунення. Тріщини, відколи, втрата кольору, пошкодження покриття. Основи реставраційних робіт. Принципи автентичності, добір матеріалів, етапи реставрації.	2
Разом:		6

4.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Прозоре та непрозоре оздоблення деревини (вошіння, мастичення, матування, лесування, глазурування, лакування і полірування). Технологія виконання Літ.: [1, 2; 4; 6; 8]	4
2	Технології петреківського та самчиківського розпису. Техніка виконання. Літ.: [3; 8-11]	6
3	Технології обпалювання деревини. Пірографія, техніка та технологія виготовлення Літ.: [1-11]	4
4	Технологія виготовлення виробів у техніках інтарсії та маркетрі Літ.: [1-11]	4
5	Технологія виготовлення художнього випилювання та прорізного різьблення Літ.: [1-11]	4

6	Технологія оздоблення виробів геометричним різьбленням Літ.: [1-11]	6
7	Техніка виконання контурного різьблення.	4
8	Технологія нанесення захисних засобів. Полірування Літ.: [1-11]	2
Разом:		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Прозоре та непрозоре оздоблення деревини (вошіння, мастичення, матування, лесування, глазурування, лакування і полірування). Технологія виконання Літ.: [1, 2; 4; 6; 8]	2
2	Розробка ескізу для художнього твору за обраною тематикою Літ.: [3; 8-11]	2
3	Виконання композиції в матеріалі Літ.: [1-11]	6
4	Технологія нанесення захисних засобів. Полірування Літ.: [1-11]	2
Разом:		12

У процесі виконання практичних робіт з дисципліни студенти набувають практичних навичок, зокрема із: визначення доцільності конструктивних матеріалів для виготовлення виробів/творів ужиткового та декоративного призначення; моделювання форм виробу/твору і розробки композиції відповідно до виду обробки і використовуваного матеріалу; вибору виду обробки, інструментів, пристосувань, обладнання і матеріалів відповідно до художнього задуму та особливостей техніки тощо.

4.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і презентації практичних робіт, результатів участі у творчих конкурсах та виставках виробів декоративно-прикладного мистецтва (за наявності), виконанні індивідуальних завдань. Індивідуальне завдання з курсу «Технологія оздоблення виробів із деревини» є самостійною роботою студента, яка передбачає вибір об'єкту творчості, його виготовлення та опис послідовності виконання у вигляді інструкційної карти. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка кафедри у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, варіанти контрольних робіт та необхідні матеріали з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання практичної роботи №1. Вибір теми індивідуального завдання, початок роботи над завданням.	4
2	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №1. Робота над індивідуальним завданням.	3
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до виконання практичної роботи №2. Робота над індивідуальним завданням.	4
4	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №2	3

5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до виконання практичної роботи №3. Робота над індивідуальним завданням.	4
6	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №3.	10
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до виконання практичної роботи №4. Робота над індивідуальним завданням.	4
8	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №4 Підготовка до ТК№1. Робота над індивідуальним завданням.	3
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до виконання практичної роботи №5. Робота над індивідуальним завданням.	4
10	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №5	3
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до виконання практичної роботи №6. Робота над індивідуальним завданням.	4
12	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №6	3
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до виконання практичної роботи №7. Робота над індивідуальним завданням.	4
14	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №7. Робота над індивідуальним завданням.	3
15	Підготовка до виконання практичної роботи №8. Робота над індивідуальним завданням.	4
16	Підготовка до презентації результатів практичної роботи №8. Підготовка до ТК№2. Робота над індивідуальним завданням.	8
17	Презентація результатів виконання індивідуального завдання.	2
Разом:		70

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою здобуття вищої освіти, полягає у виконанні у повному обсязі усіх видів робіт відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни, зокрема: виконання практичних робіт; виконання контрольної роботи; підготовка до поточного та семестрового контролів.

5 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, бесіди, консультування, інструктування), практичні, наочні (демонстрування, ілюстрування); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково-пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння (інтерактивні, методи ситуаційного навчання); методи роботи з інформаційними джерелами з використанням ІКТ та технологій дистанційного навчання (сервіси для проведення онлайн конференцій Zoom, Google Meet, Модульне середовище для навчання, сервісів корпоративної електронної пошти, Viber тощо). і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок вирішувати професійні завдання із застосуванням арт-терапевтичних технік та технологій.

6 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях;
- оцінювання результатів виконання індивідуального завдання.

Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів

нижчу за 60 відсотків від максимального бала, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

7 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. Успішне опанування дисципліни і формування відповідних компетентностей і результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичного заняття, активно працювати на занятті з дотриманням правил техніки безпеки, представити результати виконаної роботи.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Термін презентації результатів практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (ТОВ Видавництво «Ранок», КУ ХМР «ЦПРПП»), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) використовуються наведені нижче узагальнені критерії:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з

	практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти.

Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами виконання усіх видів навчальної роботи та результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального

навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль		
Практичні роботи №:								Тестовий контроль:		Індивідуальне завдання	Залік	Разом балів	
1	2	3	4	5	6	7	8	T* 1-3	T 4-8				
			Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									(за рейтингом)	60-100
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	3-5	3-5	6-10			
48-80								6-10		6-10			

Примітка : Т* – тема навчальної дисципліни; **За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль
Практичне заняття			Контрольна робота		Тестовий контроль		Залік
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	T1-2	T3-8	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)							
6-10	6-10	6-10	27-45	3-5	6-10	6-10	За рейтингом
18-30			30-50		12-20		60-100

Оцінювання результатів індивідуального завдання

При оцінюванні результатів індивідуального завдання здобувачів вищої освіти використовуються наведені у таблиці вище узагальнені критерії. Відповідно до таблиці структурування видів робіт за індивідуальне завдання здобувач може отримати від 6 до 10 балів:

Оцінювання результатів практичної роботи

Виконана й оформлена відповідно до встановлених Методичними рекомендаціями вимог практична робота комплексно оцінюється викладачем при її презентації з урахуванням таких критеріїв: знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість оформлення протоколу і графічної частини; якість виконання роботи в матеріалі; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасна презентація результатів практичної роботи..

Результат виконання і презентації здобувачем вищої освіти кожної практичної роботи оцінюється відповідно до таблиці Критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти та рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей з присвоєнням йому відповідної суми балів.

У випадку виявлення здобувачем рівня знань, нижчого ніж 60 відсотків від максимального балу, встановленого Робочою програмою для кожної структурної одиниці, практична робота йому не зараховується і для її презентації він має детальніше опрацювати матеріал з теми роботи, методику її виконання, виправити грубі помилки та повторно вийти на її здачу у призначений для цього викладачем час.

Оцінювання контрольної роботи здобувачів, які навчаються за заочною формою здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання чотирьох завдань – три теоретичних і одне – практичне (практичне завдання передбачає виготовлення/декорування виробу у техніці маркетрі. Структуру завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначають розробники робочої програми із затвердженням їх на засіданні кафедри. Варіанти контрольних робіт і зміст завдань і наводяться у Методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи.

При оцінюванні контрольної роботи враховуються: повнота відповіді на теоретичні питання; якість виконання практичного завдання; захист. Кожне з теоретичних питань оцінюється: в четвертому семестрі – від 3 до 5 балів, а практичне 24-40 балами, загальна сума балів на позитивну оцінку становить від 36 до 60 (з урахуванням балів за захист).

Таблиця – Розподіл балів при оцінюванні завдань контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Достатній	Середній	Високий
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Теоретичне питання № 3	3	4	5
Практичне завдання	24	32	40

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється викладачем з використанням таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної роботи до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами **поточного** контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка **«зараховано»**, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		
E	60-65		
			Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни

FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Яке призначення оздоблення виробів з деревини?
2. Які основні функції виконують оздоблювальні покриття?
3. Які фактори впливають на вибір способу оздоблення?
4. Чим відрізняється захисне та декоративне оздоблення?
5. Які вимоги висуваються до якості оздоблення дерев'яних виробів?
6. Як анатомічна будова деревини впливає на якість оздоблення?
7. Що таке текстура і колір деревини та як вони проявляються після оздоблення?
8. Який вплив має вологість деревини на процес оздоблення?
9. Як пористість і щільність деревини впливають на витрату лакофарбових матеріалів?
10. Які дефекти деревини ускладнюють оздоблення?
11. Що розуміють під технікою оздоблення деревини?
12. Які основні групи технік оздоблення дерев'яних виробів існують?
13. У яких випадках застосовують прозорі техніки оздоблення?
14. Коли доцільно використовувати непрозорі техніки оздоблення?
15. Що таке комбіноване оздоблення?
16. У яких випадках застосовують поєднання різних технік?
17. У чому особливості оздоблення шпонованих поверхонь?
18. Які техніки оздоблення застосовують для різьблених виробів?
19. Що таке різьблення по деревині та яке його призначення?
20. Які основні види різьблення по дереву існують?
21. У чому особливості геометричного різьблення?
22. Чим відрізняється плоскорельєфне різьблення від рельєфного?
23. Які породи деревини найкраще підходять для різьблення і чому?
24. Які інструменти використовують для різьблення по дереву?
25. Як правильно підготувати заготовку до різьблення?
26. Що таке мозаїка по деревині?
27. Чим відрізняється інтарсія від маркетрі?
28. Які матеріали використовують для дерев'яної мозаїки?
29. Як добирають колір і текстуру деревини для мозаїки?
30. Які основні етапи виготовлення мозаїчного оздоблення?
31. Які інструменти та пристрої застосовують для мозаїчних робіт?
32. Які клеї використовують для з'єднання елементів мозаїки?
33. Які помилки найчастіше трапляються під час виготовлення мозаїки?
34. Як виконують шліфування та фінішне оздоблення мозаїчних поверхонь?
35. Які види випалювання по дереву ви знаєте?
36. Які породи деревини найбільш придатні для випалу?
37. Яке обладнання використовують для пірографії?
38. Як підготувати поверхню деревини до випалювання?
39. Як регулюють температуру під час випалу і чому це важливо?
40. Які художні прийоми застосовують у випалюванні?
41. Що таке розпис по деревині та яке його призначення?
42. Які види художнього розпису застосовують у дерев'яних виробках?
43. Які традиційні українські стилі розпису по дереву ви знаєте?
44. Які фарби використовують для розпису деревини?
45. Як підготувати дерев'яну поверхню до розпису?

46. Які інструменти застосовують для розпису?
47. У чому особливості контурного та багатошарового розпису?
48. Як підбирають кольорову гаму для розпису?
49. Які види випилювання по деревині існують?
50. Які інструменти застосовують для ручного та механізованого випилювання?

10 Рекомендована література

Основна

1. Гулей, О. В. З історії побутування дерев'яних виробів на Україні [Текст] / О. В. Гулей, В. Р. Василюк // Теорія та методика навчання суспільних дисциплін : науково-педагогічний журнал / Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: М. Б. Євтух, В. С. Бугрій, Г. Ю. Ніколаї та ін.]. – [Суми] : СумДПУ [ім. А. С. Макаренка], 2018. – № 1 (6). – С. 132–135
2. Оршанський Л.В. Основи гуцульського художнього деревообробництва: Навчальний посібник / Л.В. Оршанський, П.В. Андріюк. – Косів : Писаний камінь, 2002.
- Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навчальний посібник / О.П. Рудницька. – К., 2000.
3. Обробка деревини // Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури / Р. А. Шмиг, В. М. Боярчук, І. М. Добрянський, В. М. Барабаш ; за заг. ред. Р. А. Шмига. – Львів, 2010. – С. 136.

Додаткова

1. Гнатюк М. В. Красною гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX поч. XX ст.) Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 322 с.
Гнатюк М. В. Образотворче і декорат.-прикл. м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.
2. Гнатюк М. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла. Івано-Франківськ : Плай, 2000. 146 с.
3. Тимків Б. Давньогалицькі художні ремесла XII-XV ст. Народне мистецтво. №1-2. 2002. С. 56-58

Інформаційні ресурси

1. [Модульне середовище для навчання.](https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6105) Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6105>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.